

4. DZIEDĀSIM, ROTĀSIM 4., 5., 6. BURTNĪCAS

Komisijas vērtējums: D

MĒRĶIS

Sagādāt latvisku mūzikas mācību vielu bērniem un jauniešiem.

SATURS

Turpinājums jau pazīstamai klavieru spēles ābecei "Dziedāsim, rotāsim" ar līdzīgām ilustrācijām.

DARBA VEICĒJI

- Andris Vītoliņš - sk. projektu Nr. 3.
- Imants Bite - ilustrējis pirmās trīs "Dziedāsim, rotāsim" burtnīcas.

SAIMNIECĪBA

- Zīmētāja honorāram un iespiešanai pieprasīti \$2,913. (resp. \$2,500.) no LF, kā neatmaksājams piešķirums. Citas izredzes atbalstam nav.

Darbu iespējams īstenot, tiklīdz atrasti līdzekļi.

5. LATVIEŠU TECHNISKĀS TERMINOLOĢIJAS VĀRDNĪCA

Komisijas vērtējums: C

PAMATDOMA

Nepieciešams saglabāt nākotnei neatkarīgās Latvijas laikā lietotos latviešu terminus, kā arī radīt un izkopt jaunus terminus nozarēs, kas Latvijas pastāvēšanas laikā nebija pazīstamas. Šādus terminus kopo arī dzimtenes latvieši. Tomēr spriežot pēc izdevumiem Latvijā, pēdējo desmit gadu terminu raža nesasniedz iecerēto LTTV apjomu.

PROJEKTA MĒRĶIS

Pakāpeniski attīstīt un izdot Latviešu tehniskās terminoloģijas vārdnīcu, kas veici nās modernās tehnoloģijas prasībām atbilstošu latviešu valodas kopšanu.

SATURS

Vārdnīcā ievietos tehnisko nozaru terminus, ieskaitot inženierzinātnēm un arhitektūrai radniecīgās tīro zinātņu nozares: matemātiku, fiziku, mēchaniku, ķīmiju u.c. latviešu, angļu un vācu valodā.

Vārdnīca sakārtota pa nozarēm; nozarēs termini sakārtoti pēc starptautiskās decimālās klasifikācijas kodiem. Plašāko nozaru sākumā parādās sīkāks apakšnozaru iedalījums. Šo iedalījumu sakopojumu iespiedīs vārdnīcas beigās kā satura rādītāju.

Vārdnīcu iespīež pakāpeniski uz valējām lapām, ko abonenti varēs ievietot piesūtītajos trīsgrēdzenu vākos. Pirmie 8,000 termini, kas aptver pāri par 20 nozaru, jau izsūtīti abonentiem 1972.g. maijā.

Piemērs:

624.21

TILTI

BRIDGES

BRÜCKEN

624.21.01

Tiltu veidi

Classification of bridges

Brückeneinteilung

akvadukts

aqueduct

Wasserleitungsbrücke, f
Aquädukt(brücke, f), m
Wasserdurchlass, m

caurteka cf. 625.745.22

culvert; water passage;
water outlet

offener Wasserdurchlass, m
gedeckter Wasserdurchlass, m

atklāta ~

open culvert

segta ~

covered culvert

segta (plātnēm) ~

box culvert

Plattendurchlass, m

spriešlota ~

arched culvert

gewölbter Durchlass, m

tilts

bridge

Brücke, f

53

DARBU VEICĒJI

Latviešu inženieru apvienība ārzemēs (LIAĀ) jau desmit gadus vārdnīcas darbā iesaistījusi 150 latviešu zinātnieku, tehnisko zinātnu speciālistu un valodnieku. LTTV galvenais redaktors ir Dr.ing. E.V. Dravnieks.

SAIMNIECĪBA

Runa ir par LTTV pirmo sējumu, kas jau iespiests 750 eksemplāros un izsūtīts abonentiem. Ieskaitot vākus un reklāmu, projekts izmaksā \$5,000. No šīs summas līdzšinējie 150 abonenti sedz \$2,250, maksājot \$15 par sējumu.

LIAĀ trūkst \$2,750 izdevumu segšanai; šī summa (resp. \$2,500) pieprasīta no LF kā neatmaksājams piešķirums.

6. LATVIEŠU DZĪVES CHRONIKA VIDEOLENTĒS

Komisijas vērtējums: C

PAMATDOMA

Puscollas videolenšu televīzijas sistēma (VLS) ir jaunākā un visdažādāk lietojamā no pašreizējām komunikācijas sistēmām. Uzņemtās lentes var atspēlēt normāli televīzijas aparāti, lietojot īpašu ierīci; turklāt tuvākā laikā paredzamas iespējas tādas lentes iespēlēt kasetēs, kuras var lietot jau tagad pieejamos kasetes televīzijas aparātos.

Videolentes tādas ir lietojamas gan mājās, gan biedrību namos izrādīšanai kādai īpašai grupai. Bez tam kabeltelevīzijas sistēma (Cable TV) radīs plašas iespējas minoritāšu grupām izmantot raidītājus savām vajadzībām par minimālu cenu, vai nu parraidot lentes vai notikumus.

VLS dod latviešiem lētu un efektīgu iespēju dokumentēt savu dzīvi, kultūrálo mantojumu un īpašus notikumus; tās var lietot dažādām vajadzībām - parraidīt sanāksmes, referātus, koncertus, lugas, kā arī latviešu notikumus visās pasaules malās. Var arī gatavot serijas, kas palīdzētu atrisināt īpašas problēmas, piem. lentes latviešu valodas mācīšanai, lietojot vismodernākās metodes.

PROJEKTA MĒRĶIS

Pagatavot prototipus VLS lietošanai latviešu sabiedrībā; uzņemt lentes un atrast veidu to izplatīšanai.

SATURS

- Lente par daiļamatniekiem
- Lente par Dziesmu svētkiem Ķelnē 1973. gadā
- Izraudzīs organizācijas, kas vislabāk spētu sākt savus VLS projektus; tām demonstrēs prototipus, lai parādītu, kā videolentes izmantojamas.
- Iekārtos lenšu bibliotēku Čikagā un izdos katalogu, no kuras latviešu organizācijas, skolas un ģimenes varēs pieprasīt lenšu kopijas.

DARBU VEICĒJA

Anda Korsts - Žurnaliste - izdevusi savu avīzi "Old Town News"; devusi tiešas reportāžas un dokumentāras programmas CBS radio, Čikagā; sniedz seminārus par video tehniku; raksta par VLS un kabeltelevīziju Chicago Journalism Review; organizēja 1972.g. Iliņojas Universitātes video festivalu un konferenci.

SAIMNIECĪBA

● Lentei par latviešu daiļamatniekiem	\$ 90.00
● Ceļa nauda lenšu demonstrēšanai izraudzītām organizācijām piem. Ņujorkā un Toronto	250.00
● Ķelnes Dziesmu svētku dokumentācijai (uzvedumi un intervijas)	450.00
- daļa ceļanaudas	<u>350.00</u>
KOPĀ	\$1,140.00

Pati ziedo personīgo VLS lietošanai un no LF pieprasa \$1,140 kā neatmaksājamu piešķirumu. Šie prototipi ir daļa no plašāka projekta, lūdzot Illinois Arts Council atbalstu; šī organizācija atbalsta etniskus projektus tikai tad, ja attiecīgā etniskā grupa arī tiem ziedo līdzekļus.

Lenšu krājumu papildinās ar turpmākiem projektiem, meklējot citu latviešu organizāciju atbalstu.

7. LATVIEŠU LITERATŪRAS CHRESTOMATIJA

Komisijas vērtējums: B

PAMATDOMA

Piemērotu mācības grāmatu trūkums latviešu valodas un literatūras nozarēs stipri apgrūtina vidusskolu darbību. Pašlaik nav pieejama nevienas antoloģijas, kas aptvertu izvilkumus no latviešu klasiskās literatūras līdz 1930.g. un būtu piemērota vidusskolas līmeņa literatūras stundām.

PROJEKTA MĒRĶIS

Iespiest latviešu literatūras chrestomatiju vidusskolu vajadzībām.

SATURS

Klasiķu darbi; te neietilp autori, kas publicējušies pēc 1930.g. Grāmata būtu 300-400 lp. bieza; manuskripts jau sastādīts, izvērtēts un ir gatavs iespiešanai.

DARBU VEICĒJI

Grāmatas manuskriptu sagatavojis ALA Izglītības birojs, T. Bērziņa vadībā un to iespiež un izdos ALA apgāds.

SAIMNIECĪBA

ALA apgādam grāmatas iespiešanai trūkst līdzekļu, jo pirmā vietā ir sešas jaunas mācību grāmatas pamatskolām, kā arī pāris citu grāmatu pārspiešana, bez kurām pamatskolas nespētu darboties.

Paredzētie chrestomatijas iespiešanas izdevumi \$4,000., no kā iespējams segt \$1,500. No LF pieprasa \$2,500. kā neatmaksājamu piešķirumu.

8. LATVIEŠU FRAZEOLOĢIJAS VĀRDNĪCA

Komisijas vērtējums: A

MĒRĶIS

Sastādīt un izdot neliela formāta latviešu frazeoloģijas vārdnīcu.

SATURS

Vārdnīcas apjoms variējams atkarā no finānciāliem apstākļiem. Paredzēti apm. 1,000-2,000 vārdu, apm. 200 lp.; būs minēti visparastākie vārdi ar piemēriem, kā tos lieto.

Piemēri:

- auss tāds troksnis, ka ausis krīt ciet
likt aiz auss
dzirdēt tikai pa ausu galam
melo, ka ausis vien kust
guļ kā Dieva ausī
iemīlējies līdz ausīm
u.t.t.

- galva vīrs ar galvu
viņam vējš galvā
galva smaga kā spainis
skriet ar galvu sienā
māzgāt galvu
u.t.t.

DARBU VEICĒJI

- Virsredaktore: Dr. Velta Rūķe-Draviņa - latviešu valodas pareizrakstības vārdnīcu sastādītāja; baltu valodu katēdras vadītāja Stokholmas universitatē; 12 valodniecisku grāmatu un ap 100 zinātnisku apcerējumu autore.

- Darbā iesaistīs piemērotus filologus no Stokholmas universitatē studentu vidus - šis būtu vienīgais gads, kad paredzamas iespējas pietiekamu skaitu kvalificētu filologu apzināt un iesaistīt darbā.

SAIMNIECĪBA

- Honorāri katram no pieciem autoriem - \$500 par 1 mēneša intensīvu darbu \$2,500.
 - Darba materiālu (vārdnīcu, papīru u.t.t.) iegādei 200.
- KOPĀ \$2,700.

Šī summa (resp. \$2,500) pieprasīta no LF. Vārdnīcas salikšana un iespiešana paliktu eventuālā apgāda ziņā. Darbu paredzēts nobeigt viena gada laikā no atbalsta piešķiršanas datuma.

9. LATVIEŠU VALODAS PAMATKURSS

Komisijas vērtējums: A

PAMATDOMA

Latviešu sabiedrībā arvien pieaug jauniešu skaits, kam latvietība ir vēl tuva un nozīmīga, bet kuru valodas prasme ir ļoti vāja. Latviešu valodas pamatprincipu apgūšanai tiem palīdzētu materiāli, kas līdzinājas citu svešvalodu mācības metodikai Ziemeļamerikas augstskoluursos. Šādi materiāli arī līdzētu jaukto laulību pāriem un svešautiešiem, kas meklē labākus latviešu valodas pašmācības materiālus.

PROJEKTA MĒRĶIS

Radīt praksē pārbaudītus latviešu valodas pamatkursa materiālus, kas iemācītu lietot latviešu valodu; sagatavot un izdot pamatkursa pirmo daļu.

SATURS

- Latviešu valodas struktūras apskats
- Vārdu krājuma apgūšana
- Abu iepriekšējo nostiprināšana lasāmgabalos un vingrinājumos
- Valodas laboratorijas materiāli (izruna)
- Šie materiāli ietvers 200-250 lappuses un būs lietojami universitātes līmeņa mācībām un pašmācībām

DARBU VEICĒJI

Prof. Jāzeps Lelis, Dzidra Liepiņa: mācības spēki Rietummičiganas universitātes latviešu valodasursos. Prof. Lelis vada kursus jau 5 gadus, Dzidra Liepiņa mācījusi 2 gadus.

SAIMNIECĪBA

Manuskriptu iespiešanai sagatavos abi autori; izdevumos tātad
ieskaitīti tikai

- Materiālu novilkšana ofseta tehnikā
500 eks. \$1,100.
 - Ievākošanu 400.
- KOPĀ \$1,500.

Pilna summa pieprasīta no LF kā neatmaksājams piešķirums.